Poſtilla Nicolai de lyra ſup micheā incipit cū additionib⁹ Pauli epī burgenſis. Capitulum .I.

a Verbū dñi. Hic incipit ꝓphe. ꝯ michee q̄ in duas ptes diuidit̄. ſ. in ꝓhemiū ⁊ tractatū q̄ incipit ibi. Audite. In ꝓhemio primo notificat̄ auctor ex nomine cū dicit̄. Ad micheam. ⁊ ex natiuitatis loco cum dicit̄.

b Morasthitē. i. de morasthi. ſcdo ponit̄ tp̄s ꝓphetie cū dicit̄ In dieb⁹ ioathan ⁊c. tertio ad q̄s facta eſt ꝓphetia ibi.

c Sup ſa. ⁊ irl'm. i. ſup regna .x. tribuum ⁊ duaꝝ. Samaria aūt erat metropol' i vno.

d Ait (⁊ irl'm i alio. dite. Hic incipit tractatus q̄ in duas partes diui: dit. q: primo ꝓph'a ꝓplo ꝯminatur ſcdo ipm ꝯſolat̄ c. iiij. Iſta tñ diuiſio nō eſt preciſa. ſ; tm̄ a plimo. In p'ia eni ꝑte ponū tur aliq̄ ꝯſolatoria. ⁊ in ſcda aliq̄ deſolatoria. Prima diuidit̄ in duas. q: primo ꝯminatur penā ꝓpter culpā ꝓpli generalr. ſcdo propter culpā maioꝝ ſpecialiter ca. iij. Prima adhuc in duas. q: ia primo ponit̄ ꝯminatio pene ꝓpter culpā idolatrie. ſcdo ꝓpter culpā auaricie. ca. ſe. Prima in duas. q: p'io ponit̄ ꝯminatio pene. ſcdo cōpaſſio ꝓphe ibi. Sup h. Prima i duas. q: p'io fit ꝯminatio vtriq; regno ꝯiunctim. ſcdo regno iſrl' ſeparatim. ibi Et ponā. prima in duas. q: p'io denūciat̄ pena. ſcdo declarat̄ culpa ibi. In ſcelere. Primo excitat ꝓph'a ad attentionem dicēs. Audite ꝓpli ⁊c. ſcdo inducit dei teſtimonium ꝓ veritate dicēda ibi.

d Et ſit do. vo. in teſtem. q̄ fallere non pōt nec falli.

e De tēplo. i. de celo ēm ꝓpheto. vbi cū eo ſunt angeli ſcī eius laudib⁹ intenti.

f Quia ecce dñs egre. de loco. ꝓpriū eni ipius dei ē parcere ⁊ miſereri. ⁊ iō loc⁹ eius d: mia. a q̄ quodāmō vr̄ egredi q̄n punit ſm rigorē iuſticie. vt dicit ra. ſa. ⁊ tal' egreſſus nō eſt p motū localē. ſ; q: cū efficiēs ſiliitudinarie d: egredi in effectū q̄n ꝓducit ipm.

g Et deſcēdit puniendo pctā hoīm pctoꝝ.

h Et calcabit ſup excelſa terre. nō deferēs alicui pſone ꝓpter ei⁹ magnitudinē. iō ſubditur.

i Et ꝯſument̄ motes. i. maiores.

k Et valles. i. minores.

l Sicut cera ⁊c. i. cito ⁊ abſq; reſiſtentia. q: nō pōt reſiſti diuine vtuti.

m In ſcelere. Hic ꝯſtr ſubdit̄ culpa cū d: In ſcelere iacob. i. ꝓpter ſcel⁹ regni iſrl' qd̄ noīat̄ etiā iacob. ſic p̄triarcha iacob. fuit binomi⁹

n Omne iſtud. i. pena ſupradicta ⁊ ſubſequēs ꝯtinget ⁊ de h ſcelere q̄rit̄ cū d: Qd̄ ſcelus iacob. et rndet̄.

o Nonne ſamaria. q. d. ſic. p ſamariā intelligit idolatriam q̄ exercebat̄ in toto regno iſrl'. cui⁹ metropolis erat ſamaria. p regū potentiā. hieroboam eni primu⁹ rex ad h̄ induxit ꝓplm. vt habetur. iij. Reg. xij.

Incipit Micheas ꝓph'a.

Verbum dñi qd̄ factū ē ad micheam morasthitē i diebus ioathā. achaz ⁊ ezechie regū iuda. qd̄ vidit ſup ſamariam et hirl'm. Audite ꝓpli oēs et attendat terra ⁊ plenitudo eius ⁊ ſit dñs de⁹ vob i teſtem. dñs de templo ſancto ſuo. Quia ecce dñs egredie̅t de loco ſuo. ⁊ deſcēdz ⁊ calcabit ſup excelſa tre. Et ꝯſument̄ motes ſubtus eū ⁊ valles ſcindent̄ ſic cera a facie ignis. ſicut aq̄ q̄ decurrūt i pceps. In ſcelere iacob omne iſtud. ⁊ i pctīſ domus iſrl'. Qd̄ ſcelus iacob. Nōne ſamaria et q̄ excelſa iude nōne irl'm. ⁊ ponam ſamariam quaſi aceruum lapidū in agro cū plātat̄ vinea. ⁊ detrahā i vallez lapides ei⁹ Et fundamēta eius reuelabo. ⁊ omnia ſculptilia eius concidentur. et omnes mercedes eius ꝯburent̄ igni. ⁊ omnia idola eius ponam in ꝑditionem q: de mercedib⁹ meretricū congregata ſunt. ⁊ vſq; ad mercedem meretricis reuertentur. Sup hoc plangaz ⁊ vlulabo. vadam ſpoliat⁹ et nudus. Faciam planctum velut draconum. ⁊ luctum quaſi ſtrutionū. quia deſperata eſt plaga eius q: venit vſq; ad iudaz. tetigit portam populi mei vſq; ad hirl'm. In geth nolite annūciare. lachrimis ne ploretis. In domo puluēris puluere vos conſpergite ⁊

p Et que excelſa iude. i. vnde ꝓcedit idolatria que exercetur in montib⁹ regni iude

q Nonne hirl'm. q. d. ex potentia regū iude. quoꝝ ſedes regia erat in irl'm ꝓceſſit iſta malicia. Salomon eni p'io ꝓpe irl'm edificauit tēpla idoloꝝ vxorib⁹ ſuis. iij. Reg. xi. qd̄ fuit ꝓuocatiuū idolatrie aliis. Poſtea vo achaz altare ſacrilegū poſuit in templo iiij. Reg. xvi. Et p⁹ ea manaſſes idola poſuit in tēplo. iiij. Regū. xxi. ⁊ ſic potentia regū maloꝝ induxit ad idolatriā ꝓplm.

r Et ponā. Hic ꝯſtr ponit̄ ꝯminatio pene regni iſrl' ſeparatim cū dicit̄. Et po. ſama. q̄ſi aceruū lapidum ꝑ deſtructionem ſamarie metropolis in regno .x. tribuū intelligitur deſtructio toti⁹ regni qd̄ impletū fuit tepe ezechie. iiij. Reg. xvij.

s Et omnia ſculptilia eius concidentur vt inde aurū ⁊ argentum auferatur.

t Et oēs mer. eius id eſt illa q̄ nō poſſūt bene portari a predatoribus.

v Comburent̄ igni. cum domib⁹ in q̄bus ſunt.

x Quia de mercedibus meretricis. id ē idolatre gentis. q: idolatria vigebat in regno .x. tribuū.

y Et vſq; ad mercedem meretricis. id eſt gentis idolatre aſſirioꝝ.

z Reuertentur. reportauerunt eni ꝑcioſa illius regni quaſi ꝓ mercede executionis diuine iuſticie. ſicut Ezech. xxix. dicit̄. q̄ ſpolia egypti data fuerunt chaldeis pro bellatione tyri.

a Super hoc. Hic conſequenter ponitur compaſſio ꝓphete ſuper populum ſuum cum dicitur.

a Super hoc plangam ⁊c. Eſt autem vlulatus vox cōfuſa ꝓcedens ex magno dolore.

b Vadam ſpoliatus. i. laceratis veſtibus. iudei enī in dolore poſiti veſtes ſuas lacerabant. vt patet in multis locis veteris ac noui teſtamenti.

c Faciam planctum velut draconū. i. valde horribilē.

d Quia deſperata eſt plaga eius. id eſt non eſt remediabilis malicia eius. nec ꝑ conſequēs pena debita ad h̄ ſequens. ꝯ ſubditur etiam alia cauſa. cum dicitur.

e Q: venit vſq; ad iudā. malicia regni iſrl'. ⁊ ſiſr ſeq̄t̄ pena.

f In geth nolite annunciare. ne philiſtei leterent̄ de miſerie huius populi. ꝑ talem modum dauid loquebatur in planctu ſup ſaul ⁊ ionatham filium eius. ij. Reg. i Nolite annunciare in geth ⁊c.

g Lachrimis ne ploretis. id eſt ſigna triſticie in aperto non oſtendatis ne nuncietur philiſteis.

h In domo pulu. ⁊c. i. i ſecreto faciatis triſticie vre ſignā

i Et tranſite vobis habitatio pulcra. i. vos habitātes in regno decem tribuum. qd̄ eſt pulcre habitatiōis. Tranſite id eſt cito tranſibitis ducti in captiuitatem.

a Confuſa ignominia .i. habitatio vr̄a q̄ prius erat pul
cra cito ↄfundeť p̄ ignominia ſibi illata. ⁊ q̄ȝ aliq̄ ↄmina-
tiones ꝓpħarū deridebant tanq̄ȝ friuolas dicētes. Ad-
huc nō ſum⁹ eiecti de terra nr̄a. iō dicit ꝓħa. b Non
eſt egreſſa q̄ hītat ī exitu .i. q̄uis gens iſta nō ſit expulſa.
tn̄ ēi ianuis exeūdi.

c Planctū domus vicina accipiet ex vobis. dom⁹ vicina dicitur h̄ regnū duaȝ tribuū. quod īmediate erat iunctū regno .x. tribuū ⁊ accipit ma-liciā idolatrie ab eo. vt dictū ē. ⁊ p̄ ↄſis occaſionē pene ſequitis ac planctus

d Que ſtetit ſibimet. captiuato ei regno .x. tribuū. regnū iuda adhuc ſtetit p̄-pter bōitatē ezechie regis q̄ tūc regnabat iiij. Reg. xviij. cui ſucceſſit manaſſes. q̄ fu-it peſſimus. iō dicit.

e Quia infirmata eſt in bonū. poſuit ei manaſſes idola ī tē-plo dei. iiij. Reg. xxi. ⁊ q̄ȝ ex h̄ ſecuta ē de-ſtructio iḱl̄m. iiij. Regū vlti. iō ſubdiť.

f Que hītat ī ama-ritudinib⁹. ꝓpter de-ſtructionē ciuitatis ⁊ templi imminentē.

g Tumultus q̄dri ge. i. q̄drigarū.

traſire. vos hītati o pulcra ↄfuſa ignominia. Non eſt egreſſa q̄ hītat ī exitu. Plā ctū dom⁹ vicia accipiet ex vob̄ q̄ ſtetit ſibimet q̄ȝ īfir-mata ē in bonū q̄ hītat in amaritudib⁹. q̄ȝ deſcēdit ma lū a dn̄o ī portā iḱl̄m tumlt⁹ q̄drige ſtuporis habitā ti lachis. Principiū peccati eſt filie ſyon. q̄ȝ in te inuē ta ſūt ſcelera iſrl̄. Propterea dabit emiſſarios ſup hereditatem geth. domos mendacij in deceptiōem re gib⁹ iſrl̄. Adhuc heredem adducā tibi q̄ hītas in ma reſa vſq̄ȝ odollā veniet glo ria iſrl̄. Decaluare ⁊ tōde-re ſup filios deliciaȝ tuaȝ dilata caluiciū tuum ſicut aquila. quoniam captiui ducti ſunt ex te. .II.

uerſarios. iō ↄcludit ꝓħa. r Decaluare ⁊ tondere ī
ſignū triſticie. s Sup filios deliciaȝ tuaȝ .i. nutritos
in delitijs. t Dilata caluiciū tuū ſic̄ aq̄la. cui⁹ plume
cadūt q̄n ſunt nimis antiq̄. v Qm̄ captiui ducti ſūt
ex te .i. cito ducentur in terram aſſirioꝝ.

Ve q̄ cogiatis inutile ⁊ opamī malū ī cubilib⁹ vr̄is. In luce matutina faciūt illō. qm̄ ↄtra dn̄m ē manus eorum. Et cōcupierunt agros et violēter tulerunt ⁊ rapuerunt domos ⁊ calūniaban tur viꝝ ⁊ domū eius. viꝝ et hereditatē eius. Idcirco hec dicit dn̄s. Ecce ego cogito ſup familiā iſtā malū vn̄ non auferetis colla vr̄a et nō ambulabitis ſuperbi q̄m tp̄s peſſimū ē. In die illa ſumeť ſup vos parabola ⁊ cantabitur canticum cum ſuauitate dicentium. Depopulatione vaſtati ſumus. Pars populi mei cō-mutata eſt. Quō recedet a me cum reuertatur qui regiones noſtras diuidat.

In ca. i. Michee vbi ðr in poſtill. Et ecce dn̄s egrediet de loco ſuo. Additio. Iſta expoſitio de egreſſu domini quā poſtillator attribuit ra. ſa. poti⁹ eſſet attribuenda gloſe nr̄e. q̄ ſup illud vbū Egredieť d̄ loco ſuo interlineariter ðr de loco ſuo .i. de mīa ad iudiciū.

Capitulum. II.

Ve q̄ cogitatis. Hic ↄtra ↄminat ꝓplo ꝓpt̄ culpa auaricie. ⁊ diuidit in tres ptes. q̄a p̄mo ponit pene ↄmi-natio. ſcđo ꝓbē cō-paſſio ibi. Vmā. ter tio ꝓpħ ↄſolatio. ibi. Cōgregatiōe. Pria ī duas q̄ȝ p̄mo ꝓħa ponit ꝓpl̄i culpā. ſecundo ↄminat penā. ibi. Idcirco. Circa primum dicitur.

a Ve q̄ cogi. inutile. i. bona aliena rape q̄d ē magis nociuū

g̃ vtile. ſm illud Aug. Auerſi in āīa dānū in ↄſcia. tulit
veſtē ⁊ pdidit fidē. b Et opa. ma. in cubi. ve. i. opari
diſpoſitis. iō ſubdiť. c In luce matutina faciūt illō
exequēdo in ope q̄d diſpoſuerāt de nocte. ⁊ q̄d ſit illud
ſubdiť. d Et ↄcupierūt agros. ſ. alienos. e Et vi
olēter tulerūt. fraudib⁹ ⁊ violētijs. f Et calūniabanť
viꝝ ⁊ domū ei⁹. pſequēdo paupes in pſonis ⁊ in bonis
ſuis. g Idcirco. Hic ↄſit pdicit penā. ⁊ ſcđo remouet
fl̄am eſtimatiōnē ibi. Ne loq̄ni. Circa primum dicitur.
g Idcirco. i. ꝓpter dictā maliciā. h Ecce ego cogi-
to ſr̄ fami. iſtā. i. ſup regnū .x. tribuū. h Malū. ſ. pene
i Vn̄ non auferetis colla vr̄a. q̄ȝ erit tamgraue q̄ ſi po-
teritis euadere. k Et nō ambulabitis ſupbi. ſȝ magis
depſſi ⁊ hūiliati vt captiui. l Qm̄ tp̄s peſſimū eſt. ſ.
cōtra vos. m In die il ſu. ſup vos pabola. i. cōis de
riſio. n Et canta. cāti. cū ſuaui. ab aduerſarijs vr̄is.
o Dicentiū. in pſona vr̄a. p Depopulatiōe vaſtati
ſumus. theglatphalaſſar ei rex aſſirioꝝ in pte deuaſtauit
ꝓpl̄m. iiij. Reg. vñ ſubdiť. q Pars ꝓpl̄i mei ↄmutata
eſt. q̄ȝ captiuauit ptem ꝓpl̄i. q̄ facto receſſit ad terrā ſuā.
cuius vero filius ſalmanaſar captiuauit reſiduū. ⁊ addu-
xit gentes extraneas ad poſſidendū illius regni terram.
iiij. Reg. q̄d p̄uidens dicit in pſona populi ſui.
r Quō recedet a me. q. d. quid valet mihi iſte receſſus
s Cum reuertatur. i. filius eius qui regiones noſtras
diuidat gentibus alienis. ideo concludit propheta.
a Propter hoc non erit tibi. o iſrael.
b Mittens funiculū ⁊c. i. hn̄s hereditatē in ꝓmiſſio-

h Habitāti lachis. nomē ē ciuitatis. q̄
alio noīe ðr dan. Iudi. xviij. ⁊ ē in termino aq̄lonari re
ſpectu terre ꝓmiſſionis. ex illa vo pte venit exercit⁹ chal
deoꝝ ↄ iḱl̄m. dicere. i. Cum tumultu magno q̄drigaꝝ ⁊ ar
matoꝝ timorē habitātib⁹ incutiētiū ⁊ iuſte ab illa pte in
cepit pena ſicut incepat culpa. q̄ȝ in lachis fuit poſitum
idolū miche a principio tp̄is iudicū. vt h̄r Iudicū. xviij.
⁊ inde idolatria ꝓceſſit ad terrā .x. tribuū. ⁊ de illa ad ter-
rā duaȝ. ⁊ ſic ðr Principiū pcti ⁊c. i Propterea. iſtud
refert ad ſequētia. Dicit ra. ſal. q̄ gethei ↄfederati fuerūt
cū phacee rege iſrl̄ ad veniēdū ↄ regnū iuda cū rege ſyrie
de q̄ h̄r Eſa. vij. ⁊ tn̄ poſtea fuerūt in ↄſpiratiōe occiſiōis
phacee cū oſee filio hela. iiij. Reg. xv. ⁊ fuerūt mēdaces
⁊ deceptores ꝓpter q̄d meruerint q̄ terra eoꝝ vaſtaretur
ab aſſirijs hoc eſt q̄d ðr. i Propterea. i. ꝓpter mēda
ciū ⁊ deceptionē dictā. k Dabit. ſ. rex aſſirioꝝ.
l Emiſſarios. i. bellatores ab eo miſſos. m Sup he
reditatē geth. domos mēdacij. ita q̄ p domos idē intel-
ligiť q̄d p hereditatē geth ⁊ q̄ȝ nō ſolū geth fuit deſtru-
cta ſȝ mareſa ⁊ odolla. iō ſubdiť. n Adhuc heredē.
id ē inimicū terrā tuā accipiētē ⁊ poſſidētē. o Addu
cā tibi q̄ hītas in mareſa. i. gēti ibi dē hītanti. p Vſ
q̄ȝ ad odollā veniet glā iſrl̄. i. ↄfuſio q̄ ſic noīať ironice. ſi
cut michol dixit dauid. ij. Reg. vi. Q̄ glioſus fuit rex iſ
rael hodie. i. q̄ vilis. Poſſȝ etiā aliter dici q̄ dictio hebrai
ca h̄ poſita ꝓut varie pūctať ſignat glām ⁊ grauitatē. ⁊ ī
hoc ſcđo ſenſu ē lr̄a plana. p Vſq̄ȝ ad odollā. q̄ ē de
terminis iſrl̄. q Veniet grauitas. i. deſtructio p ad-

nis terra.q2 gētes illuc adducte manserūt ibi vsq3 p⁹ tpa xp̄i. vt frequēter.s̄.dictū est. c Ne loquami. Hic ↄr excludit falsam estimationē pp̄li credētis se nō expelli d̄ terra q̄ erat sibi data a dn̄o dicēs. Ne loquami loquētes inter vos. d Non stillabit sup istos.i.pena ↄmina-ta a pp̄his.non cadet

e Nūq̄d (sup nos. abbreuiat⁹ est spirit⁹ dn̄i ⁊c.i.eius volun-tas nō est diminuta ad bn̄faciendū nobis nec cogitat nobis fa-cere q̄d dicūt pp̄hete ⁊ subdit̄ rn̄sio in ꝑso-f Nonne (na dei. ṽba mea bona sunt cū eo ⁊c.i.verba pro missiua sunt ⁊ factia boni illis q̄ incedūt via recta ⁊ nō malis hoibꝫ de qbꝫ subdit̄ g Et econtra.po.me-us in aduer.ↄsurrexit id ē ↄ me ꝑsequendo me in mēbris meis. ideo subditur. h Desup tunicam palliū sustulistis vio-lenter ⁊ male ab ipo-tentibꝫ se defendere. i Et eos q̄ trāsibāt simpliciter sine culpa.

[a] Propter h̄ nō erit tibi[b] mit-tēs funiculū sortꝫ ī cetu dn̄i o isrl̄[c] Ne loq̄mi loquentes [d] Nō stillabit sr̄ istos.nō ↄp-hēdꝫ ↄfusio dic̄ dom⁹ iacob [e] Nūq̄d abbreuiat⁹ est spūs dn̄i.aut tales sr̄ cogitatiōes ei⁹ [f] Nōne ṽba mea bona sr̄ cū eo q̄ recte ḡdit̄.[g] Et econ-trario pp̄ls me⁹ in aduersa-riū ↄsurrexit[h] Desup tuni-cam palliū sustulistis.[i] ⁊ eos q̄ trāsibāt simplr̄ ↄūtistis ī bellum.[l] Mlieres pp̄li mei eiecistis d̄ domo deliciarꝫ su-arū[m] a puulis earꝫ tulistis laudē meā ī ppetuū[n] Sur-gite ⁊ ite q2 nō hētis h̄ req-em[o] Propter imūdiciā ei⁹ [p] corrūpet̄ putredie pessima [q] Utinā nō eēm vir hn̄s spi-ritū[r] ⁊ mēdaciū poti⁹ loque-rer[s] Stillabo tibi[t] ī vinū ⁊ in ebrietatē[v] ⁊ erit sr̄ quem stillat̄ pp̄ls iste.[x] Cōgregati-one ↄgregabo iacob totū te in vnū ↄducā reliqās isrl̄.[y] Pariter ponā illū q̄si gre-gē in ouili.q̄si pec⁹ ī medio caularꝫ[z] Tumultuabuntur a mltitudie hoim.[a] Ascēdꝫ eni[b] pādēs iter an̄ eos.[c] Di-uidet[d] ⁊ trāsibūt portā et e-gredient̄ p eā.[e] Et trāsibit rex eorꝫ corā eis. ⁊ dn̄s ī ca-pite eorum. .III.

k Couertistis in bellū inua-dentes eos sine causa. l Mulieres pp̄li mei eiecistis de domo deliciarꝫ.interficiēdo viros earꝫ cū q̄bꝫ delecta-biliter viuebāt. m A puulis earꝫ tulistis laudē meā q2 orphani facti p vos cogunt̄ p̄ dolore clamare mag̃ q̄ȝ laudare. n Surgite ⁊ ite.i.de terra vr̄a cito ibitꝫ i ca-ptiuitatem. o Propter imūdiciā eius.ex peccatis supradictis. p Corrūpet̄ putre.pes.s.gens ista. q Utinā. Hic ↄsr̄ ponit̄ pp̄he ↄpassio ꝓpter malū pp̄lo suo superuenturꝫ dicētis. Utinā nō eēm vir hn̄s spm̄.s.pro-phetie in malis q̄ p̄dixi. r Et menda.po.loq̄.i.q̄ il-la q̄ dixi nō euenirēt.nō tn̄ sic est. s Stillabo tibi.i. penā venturā denūciabo. t In vinū ⁊ in ebrietatē id ē pene abūdantiam q̄ p totū frequēter designat̄ i scri-ptura.⁊ potissime Hiere.xxv. Accipe calicē ⁊c. v Et erit sup quē stillat po. iste.i.sup pp̄lm istū isrl̄ de-scendet pena a me p̄dicta. x Cōgregatiōe. Hic cōse-quēter ponit̄ pp̄li ↄsolatio vt post diuī mortificatiuū in fundat̄ oleū lenitiuū et exponūt aliq̄ ptem istā de redi-tu captiuitatis babylonice.sed nō vr̄ ↄuenieter dictū. q̄a dicit̄ hic. Cōgregabo iacob totū de captiuitate vo baby-lonica redierūt tn̄ due tribꝫ ⁊ pauci de.x.tribubꝫ q̄ eua-serāt man⁹ regis assirioꝵ.⁊ postea habitauerūt in regno iude.⁊ cū duabꝫ tribubꝫ captiuati fuerūt ⁊ redierūt. nō tn̄ oēs.sꝫ plēs de istis ⁊ de illis remanserūt in babylonia detenti amore vxorꝫ q̄s ibi acceperant ⁊ plis.quaꝫ creaue-rant.⁊ bonorꝫ tpaliū q̄ acq̄sierāt. Preterea q2 in fine dici-tur Et transibit rex eorꝫ coram eis. Redeūte de captiuita-te nō habuerūt regē ducē.ꝓpter q̄d istud est referendum ad xp̄i tp̄s. Etiā exponūt aliq̄ de ↄuersione generali iude-orum ad fidē circa finē mūdi.⁊ pōt ad h̄ lr̄a applicari vi-det̄ tn̄ mihi ↄuenienti⁹ exponi de ↄgregatiōe patrū ī lym-bo ⁊ eorꝫ eductiōe p xp̄m sic. x Congregatiōe congre-gabo iacob totū.hoc d͛ eo mō loquēdi q̄ maiores ciuita-tis dicunt̄ tota ciuitas.ꝓpter q̄d factū eorꝫ dicit̄ factū to-tius ciuitatis. Et q2 s̄m veritatem soli electi dicunt̄ de domo iacob numero ⁊ merito.⁊ oēs isti fuerūt ibi ↄgrega-ti a principio mūdi vsq3 ad resurrectionē xp̄i. y Pariter ponā illū q̄si gregem ī ouili.q2 erāt ibi a d̄o custoditi vsq3 ad tp̄s xp̄i q̄ inde translati sunt ad glām.

z Tumultuabunt̄ a mltitudie.p hūc tu-multuatione nō itel-ligit̄ aliq̄ ↄmotio q̄s-ti ↄtra.sed p eā.s.de-signat̄ mltitudo ma-a Ascēdet eni (gna. scꝫ ipe xp̄s.vn̄ dic ra-bi sa. Ascēdet eni scꝫ saluator eorum. b Pandens iter q2 sua morte apuit celū c Diuidet scꝫ existē-tes i inferno.q2 elcis inde eductis repro-bi remāserūt.iō subdit̄ d Et trāsibunt por-tam scꝫ inferni ide egrediendo. e Et trāsibit rex eo-rum corā eis ⁊c.i. do-minus iesus xp̄s ve-rus deus.qui viuit ⁊ regnat in secula secu-lorꝫ Amen.

In ca.ij.vbi d͛ in postilla Ne loquami-ni. Hic ↄsequēter ⁊c.

Additio.

Ubi nos habemus. Ne loquamini loquentes ⁊c. In hebreo habetur sic. Ne loquamini loquūtur non stillabit sup istos nec comp̄hendet confusio ⁊ ibi est finis versus ⁊ sequitur alius versus sic. Nunq̄d dicit domui iacob. Nunquid abbreuiatus est spūs dn̄i ⁊c.⁊ sensus est q̄ illi de populo p̄hibebant pp̄hetas ve-ros ne pp̄hetarent.vtꝫ supra. Amos.vij.ca.de quo dicit pp̄heta. Ne loquamini loquuntur.i.isti rebelles loquū-tur pp̄hetis. Ne loquamini.quam p̄hibitionem funda-bant in duobꝫ.primo in cominatione dicendo q̄ q̄ pro-pherarent sup istos apprehenderet ↄfusionem.⁊ de hoc di-cit. Non stillabit sup istos.i.nō pp̄hetabit.⁊ sic n̄ app̄hē-det scꝫ pp̄hetantem confusio.⁊ a sensu contrario q̄ stilla-bit sup illos confundetur. Scd̄o fundabāt p̄hibitioneꝫ suam p̄sumendo de bonitate diuina de quo dicit. Nun-quid dic̄ domui iacob.nūquid abbreuiatus est spiritus domini ⁊c.q.d.diceret vt in glosa q̄ aliqs largus erit in bo-nitate.nūquid nobis erit breuis. Ad q̄d rndet pp̄heta ī ꝑsona dei. Nonne ṽba mea bona sunt.⁊ sic non sunt di-mittēda ꝓpter ↄminationes.nec est dicēdus spūs dn̄i abbreuiatus esse.q2 largitas bonitatis diuine est cū bo-nis.⁊ iō cum dixisset. Uerba mea sunt bona.subdit. Cū eo qui recte graditur.

In eodem vbi dicitur in postilla. Utinam. Hic cō-sequenter ponitur pp̄hete compassio ⁊c. Additio.

Ubi nos habemus. Utinam in hebreo habet̄ que-dam dictio que vno mō signat idem quod vti-naꝫ Et alio modo significat idem quod sicut i-n ps. vbi d͛. Si pp̄ls meus audisset me.loco illius si.po-nitur eadem dictio sicut hic.⁊ s̄m hanc significationem scꝫ vltimam sensus talis videt̄ esse. Dicebat enim pp̄he-ta illis qui eum nitebātur prohibere ab actu prophetan-di.vt eis ostenderet q̄ erat propheta verus ⁊ n̄ falsus

ꝙ ſi ipſe eſſ; vir non habẽs ſpiritũ ſcꝫ dei. ſed mendaciũ potius loquereť. tũc ꝓphaiet ꝓ aliq̃ lucro ſeu delectatione. de q̃ dicit Stillabo tibi. i. ꝓphabo tibi. In vinum et ebrietatẽ. i. ꝓpter aliq̃d lucrũ delectabile. q: pſeudo prophete ꝓpter iſta ꝯſueuerãt ꝓphare. iõ ſubdit. Et erit ſup q̃ ſtillabitur ꝑpl's iſte. vbi in heb. ſic habeť. Et erit ſtillator ꝑpl'o iſto. q. d. talis ſtillator. ſ. in vinũ ⁊ ebrietatẽ erit ptinẽs ſtillator ꝑpl'o iſto. ſ. q̃ mendacia poti⁹ volũt audire q̃ꝫ vera. Cõſeqnter ꝓph̃a oñdit ſe nõ ſolũ eſſe ꝑnũciatorẽ malor̃ ſed etiã bonorũ vbi oportebat. iõ ſubdit. Cõgregatiõe ⁊c. exponať vt in poſtilla.

Capitulũ. III.

Et dixi. H ꝯñr ꝓpheta ꝯmiatur penam ꝓpter pctã maiorum. ⁊ ſpãliter. ſcdo magiſ generaliter ibi. Verũtñ. ꝑma in duas. q: p:io poniť ꝯminatio ꝓpter culpã principũ. ſcdo ꝓpter culpã pſeudo ꝓpharum. ibi Hec dicit. Circa primum dicitur.
b Audite pŕcipes iacob. i. toti⁹ populi
c Nunq̃d non: iſrl. veſtrũ eſt ſcire iudiciũ. q. d. ad hoc tenemini q̃ habeť officiũ iudicandi. d Qui odio habetis bonũ. ⁊ ſic poteſtate data vobis a deo abutimĩ e Qui violẽter tolliť; pelles cor̃. bona populi rapiẽdo. f Et carnẽ cor̃. in pſonis affligẽdo. g Qui comederũt ⁊c. ꝑ ꝯmeſtionẽ ⁊ excoriationẽ ⁊ oſſiũ ꝯfractionẽ ⁊ ꝯciſſionẽ in lebete. danť intelligi varij modi ⁊ exquiſiti populũ affligendi.
h Tũc clamabũt ad dñm. cũ ab aduerſarijs affligenť.
i Et nõ exaudiet eos iudiciũ enĩ ſine miſericordia fiet ei qui nõ miſereť Iaco. ⁊. k Hec dicit. Hic ꝯñr ponitur ꝯminatio ꝓpter culpã pſeudo ꝓphar̃ cum dicit.
l Qui mordet dentib⁹ ſuis. detrahẽdo veris ꝓphetis.
m Et ꝑdicãt pacẽ ⁊c. i. denũciãt pſpa illis q̃ dant eis mũera. alijs aũt aduerſa. n Propterea nox. i. obſcuritas ignorãtie. o Vobis ꝓ viſione erit. ⁊ tenebre. ſ. tribulatiõis ⁊ anguſtie. p Et occũbet ſol ſup ꝓphas. id ẽ oĩs ꝯgnitio ⁊ claritas pſpitatis deficiet eis.
q Quia nõ eſt riſum dei. ſ. vbũ eor̃. ſꝫ magꝭ ab eis cõfictũ. r Verũtñ. Hic ꝯminať ꝓpter pctã oĩm maiorũ generaliter dicẽs. s Repletus ego ſum for. ſpi. dñi. i. ſpũs dei q̃ dedit mihi ꝯſtantiam ad arguendũ vicia maiorum patenter. iõ ſubditur t Audite hoc principes qui habetis ſupiorem poteſtatem in temꝑalib⁹.
v Et iudices. iuſticiam in omnib⁹ puertentes.
x Qui edificatis ſyon in ſanguinib⁹. i. de ſubſtantia et ſanguine innocentũ condẽnantes eos ad mortem vt habeatis bona eor̃. y Principes eius in muneribus iudicabant. i. ꝓ muneribus iniuſtã ſniam ꝓferebant.
z Et ſacerdotes eius in mercede docebãt. qui tñ ex officio tenebanť docere legẽ liberaliter.
a Et ꝓphete eius in pecunia diuinabant. i. ꝓ pecunia mendacia ꝯfingebãt
b Et ſup dñm requieſcebant. i. a dño requies ꝓmittebant.
c Dicẽtes. Nunq̃d nõ dñs ⁊c. q. dicant veraciter deus eſt in vobis. ⁊ ideo non habetis timere ab ad.
d Pro: (uerſatis. ꝓpter hoc cãveſtri. qui falſa ꝓmittitis.
e Syon quaſi ager arabiť ⁊c. i. ſic erit deſtructa q̃ poterit arari ꝓpter defectũ habitantiũ. q: ꝓpter ꝓmiſſa falſor̃ ꝓphetarum ſedechias rebellauit regi babylonis. ⁊ ex hoc ſecuta eſt deſtructio templi ⁊ ciuitatꝭ. vt h̃. Reg. vltimo.
f Et mons templi in excelſa ſiluar̃. q: ĩ locis deſtructis ⁊ derelictis longe tp̃e ſolent frutecta creſcere tempus ſo captiuitatiſ durauit. lxx. ãnis ſm minorem ꝯputationem in tanto tempore potuerunt bene creſcere.

Et dixi[a] Audite prĩcipes Jacob. ⁊ duces dom⁹ iſrl'[c] Nũquid nõ vr̃m ẽ ſcire iudiciũ[d] q̃ odio hẽtis bonũ ⁊ diligitis malũ[e] q̃ violẽter tolliť; pelles cor̃ deſup eis.[f] ⁊ carnẽ cor̃ deſup oſſib⁹ eor̃.[g] q̃ comederũt carnẽ ꝑpl'i mei. et pellẽ eor̃ d'ſup excoriauerũt ⁊ oſſa eor̃ ꝯfregerũt. ⁊ ꝯciderũt ſic̃ ĩ lebete ⁊ q̃ſi carnẽ in medio olle[h] Tũc clamabũt ad dñm[i] ⁊ nõ exaudiet eos ⁊ abſcõdet faciẽ ſuã ab eis ĩ tp̃e illo. ſic̃ nequiť egerũt in adinuẽtiõib⁹ ſuis[k] Hec dic̃ dñs ſup ꝓphas q̃ ſeducunt ꝑpl'm meũ[l] q̃ mordẽt dentibus ſuis[m] ⁊ ꝑdicãt pacẽ. Et ſiq̃s nõ dederit ĩ ore eor̃ q̃ppiã. ſcrificãt ſup eũ ꝓlium.[n] Propťea nox vob̃ ꝓ viſiõe erit ⁊ tenebre vob̃ ꝓ diuiatiõe.[p] Et occũbet ſol ſup ꝓphetaſ. ⁊ obtenebraibť ſup eos dies. Et ꝯfundenť qui vidẽt viſiões. ⁊ ꝯfundẽtur diuini. et opient oẽs vult⁹ ſuos.[q] q: nõ eſt riſum dei.[r] Verũtñ ego[s] repleť⁹ ſũ fortitudine ſpũs dñi iudicio ⁊ virtute. vt annunciem iacob ſcelus ſuũ. ⁊ iſrl' pctm̃ ſuũ.[t] Audite h' principes dom⁹ iacob. ⁊ iudices dom⁹ iſrl' qui abominamĩ iudiciũ. et omnia recta puertitis.[x] qui edificatis ſyon in ſanguinibus. ⁊ hierl'm in iniquitate[y] Principes eius in muneribus iudicabant.[z] ⁊ ſacerdotes eius ĩ mercede docebãt[a] Et ꝓphete eius ĩ pecunia diuinabãt[b] ⁊ ſup dñm requieſcebãt[c] dicẽtes. Nunq̃d nõ dñs in medio nr̃m? Nõ venient ſup nos mala.[d] Propť h' cã vr̃i[e] ſyon q̃ſi ager arabitur. ⁊ irl'm q̃ſi aceruus lapidũ erit.[f] ⁊ mons tẽpli in excelſa ſiluarũ. IIII.

Capitulũ. IIII.

Et erit. Hec eſt pars ſecũda principalis in quo ꝓpheta principaliter denunciat conſolatoria. ſꝫ quia tũc vero conſolatorium erat xp̃i miſterium. ⁊ iõ ꝓpheta deſcribit beneficij magnitudinem. ſecundo iuxta hoc arguit malor̃ ingratitudinẽ. ca. vi. Prima in duas. quia primo deſcribit propheta conditionem corporꝭ ſcdo capitis. ca. ſe. Corpus autem miſticum chriſti ẽ eccleſia. cuius primo deſcribit conditionem. ſcdo tyrannorum pſecutionem ibi. Nunc quare. Circa primũ ſciendum q̃ pars iſta ab hebreis ⁊ latinis exponitur de tꝑe chriſti. varie tñ quia iudei dicunt adhuc xp̃m venturũ. nos autem dicimus tempus ſui aduentus pteritum ad confirmationem ſui erroris accipiũt iudei aliqua argumenta ex hoc loco. Primo q: diciť hic. Erit in nouiſſimo dierum ⁊c. tempus vero Ieſu nazareni non fuit nouiſſimum. vt patet. quia poſt eius mortem fluxerunt multi anni. ergo ieſus nazarenus non fuit chriſt⁹. ſed adhuc expectatur venturus. Item quia ſubditur. Et erit mõs domus dñi preparatus in vertice montiũ. quod non eſt adhuc factum. quia mons ſyon non eſt in aliquo eleuatus. et ſunt multi montes illo altiores. Item quia ſequitur. Et concident gladios ſuos in vomeres ⁊c. et ſequiť. Et nõ diſcent vltra belligerare. Poſt vero tempuſ ieſu nazareni fuerũt bella grauia ⁊ potiſſime in iudea. q̃ ꝑ romanos fuit deſtructa ĝ ⁊c. Iſta vo argumenta ⁊ aliã aliã.

solui. Esa. ij. vbi ꝯsilis littera ponit̃. pōt aliq̄d repeti. Ad pͥmū dicēdo ꝙ tp̄s noue legis dr̄ nouissimū, q2 nō suc cedet ei alia lex. sicut successit legi moysaice. ⁊ ſm h̄ dicit̃ i. ioh. ij. c. Nouissima hora ē. Jtē h̄ ij. c. ix. Cōgregamini ⁊ annūciē vobis que ventura sunt in nouissimis dieb9.

tamen ꝙ melius exponitur hec littera de gente iudaica q̄ntum ad illā qui adhesit xp̄o cū dr̄. q Cōgregabo claudicantē. i. gētem iudaicā. que dicit̃ claudicās ab an tiquo. iij. Reg. xviij. Vsquequo claudicatis in duas par tes. Et sic in aduētu xp̄i claudicauit. q2 aliq̄ adherebāt sibi sicut vō redēpto ri. aliq̄ aūt reputabāt eū deceptorē vt pʒ ex decursu euangelij.

Et tñ ſm hebreos sit impleta diu. s. ab in gressu terre pmissio nis sub iosue. p ma iori pte vt ibidē fuit dictū. scd̄m soluit̃ eti am p dictū Ra. sal. q̄ dicit ꝙ illa eleuatio nō est intelligēda cor paliter. sʒ q2 debeant ibi fieri mirabilia ꝙ fuit ipletū qñ xp̄s de us ⁊ hō fuit ibi psēta tus in tēplo. ibi etiā postea p̄dicauit ⁊ ml̄ ta fecit mirabilia sue diuinitatis. ꝯsimiliter ibi etiā sup ap̄los sp̄m sanctū misit in signo visibili qd̄ fuit mira bile maximū. Ad ter tiū ptebit infra. Jgit̃ expōit̃ hec l̄ra ꝺ pmo tione ecclesie. sic fuit exposita Esa. ij. c.

a Et erit in nouissi mo dieꝝ. i. tpe gratie qd̄ ē nouiss̄ mū. ⁊ di b Mōs do (ctū eū. mᵒ dñi prepa. i verti.

Et erit ī nouissimo dieꝝ erit mōs do mus dñi pparatus i vtice mōtiū ⁊ sblimis sup colles. Et fluēt ad eū ppl̄i ⁊ ppabūt gētes mlt̄e ⁊ dicēt Venite ascēdam9 ad mōtē dñi. ⁊ ad domū dei iacob. ⁊ docebit nos de vijs suis et ibim9 i semitis ei9. q2 de syō egredief lex. ⁊ vbū dñi de ie rusalē. ⁊ iudicabit īter po pulos mltos. ⁊ corripiet gē tes fortes vsq̄ i longinquū Et ꝯcidēt gladios suos i vomeres. ⁊ hastas suas ī li gones. Nō sumet gēs adū sū gētē gladiū ⁊ nō discent vltra belligerare. Et sede bit vir subtus vineam suā ⁊ subtus ficū suā. ⁊ nō erit q̄ deterreat. q2 os dñi exer citū locutū ē. q2 oēs ppl̄i ambulabūt vnusq̄sq̄ i no mīe dei sui. nos aūt ābula bim9 i noīe dei nr̄i ineťnū ⁊ vltra. In die illa dic dn̄s ꝯgregabo claudicatē ⁊ eā quā eiecerā colligā ⁊ quā af flixerā ꝯsolabor. Et ponā claudicantē i reliq̄as ⁊ eā q̄ laborauerat ī gētē robu stam. Et regbit dn̄s super eos ī mōte syon. ex h̄ nūc et vsq̄ ineťnū. Et tu turris gre gis nebulosa filia syon vs q̄ ad te veniet ⁊ veniet po testas prima regnū filie hie rusalē. Nūc q̄re merore cō traheris. Nūquid rex nō ē

r Et eā quā eiecerā dimittendo errare p diuersa vicia.
s Colligam intra xp̄i ecclesiam.
t Et quā afflixerā. s. p chaldeos ⁊ grecos ⁊ romanos. ⁊ iubin telligitur. Cōsolabor
v Et po. clau. in re liquias. q2 pauci de iudeis adherūt xp̄o respectu adherentiū
x Et eam q̄. (alioꝝ. laborauerat. h̄ dicit̃ de primis credētib9 qui cū xp̄o in labore ⁊ afflictione p9 mor tem eius. vtʒ in acti bus ap̄loꝝ in pluri bus locis.
y In gentes robu stam. q2 tolerabāt af flictiones ⁊ tormen ta nō solū patienter sed etiam gaudēter.

montiū. p mirabilia ibi facta maiora q̄ʒ alibi. vt dictū ē.
c Et fluēt ad eū ppl̄i ⁊c. qd̄ videm9 impletū p orbem in cōuersione gentiū. d Et docebit nos de vijs suis. q̄ʒ rū ad p̄cepta. e Et ibimus in semitis ei9 q̄ntū ad ꝯsi lia euāgelica. f Quia de syon egredief lex ⁊c. de hie rusalem eni p̄cesserūt ap̄li a' q̄ʒ discipuli ad p̄dicandū p orbē fidē xp̄i Act. i. g Et iudicabit inter ppl̄os mlt̄ tos. iudicio discretiōis aliq̄s vocādo ad fidē ⁊ grām. a liq̄s omissis suo iusto iudicio. licet nobis occulto.
h Et ꝯcidēt gladios suos in vomeres ⁊c. Christ9 eī fuit natus tpe maxime pacis. ppter qd̄ tūc fuit descript9 vni uersus orbis. Luc. ij. ⁊ durauit illa pax p longū tp̄s pro pter qd̄ in multis ptib9 plura arma bellica q̄ ptūc non erāt necessaria ꝯuersa fuerūt in instr̄a agricultura apta.
i Et nō discēt vltra belligerare. istud vltra non impor tat sp̄ ppetuitatē a pte post. sʒ aliqd̄ tp̄s determinatum. ⁊ aliqñ nō longū. sicut. iiij. Reg. vi. Et nō venerūt vltra latrones syrie in terrā isrl̄. s. tpe illius regis. ⁊ helisei. tñ postea multotiēs venerūt. k Et sedebit vir subt9 vi neā suā ⁊c. i. hēbit pacē ⁊ securitatē. ⁊ h̄ ipletū est i eccle sia a tpe ꝯstantini ⁊ be. Siluestri. l Quia oēs ppl̄i a fide xp̄i alieni. m Ambulabūt vnusq̄sq̄ in noīe dei sui. q2 p longū tp̄s post mortē xp̄i diuerse gētes diuersa idola coluerūt. n Nos aūt ambu. in no. dei nr̄i. s. ie su xp̄i. o Jneternū ⁊ vltra. i. vltra oēm mēsurā q̄ntū cunq̄ longā. p In die illa. i. tpe grē qd̄ dr̄ dies. Ad Rom. xiij. Nox p̄cessit. dies aūt appropinq̄bit. q Cō gregabo claudicātē. i. gentilitatē q̄ distorte incesserat per idolatriam. r Et eā quā eiecerā. q2 legē non dederat gētilib9 nec p̄phās. ⁊ sic quodāmō eos eiecerat.
s Colligā in ouili ecclesie p ap̄loꝝ p̄dicatiōem. Videt̃

Act. v. Ibant ap̄li gaudētes a ꝯspectu cōcilij qm̄ digni habiti sunt p noīe iesu ꝯtumeliā pati. z Et regna bit dn̄s sup eos in mōte syon. i. in ecclesia q̄ dr̄ mōs syon eo ꝙ ibi xp̄s fidē catholicā p̄dicauit ⁊ sp̄m sctm̄ sup apo a Et hoc nūc ⁊ vsq̄ ineternū. q2 statui (stolos misit. ecclesie militātis succedet status ecclesie triūphantis. cu ius nō est finis. b Et turris gregis. i. templū qd̄ erat factū ad modū turris. ⁊ dr̄ gregis. q2 in atrio iuxta tēplū īmolabant̃ greges in altari holocaustoꝝ. c Nebulo sa. ex nebula fumi ꝯsurgēte de holocaustis q̄ totaliter in cendebant̃ ad honorē diuinū. d Vsq̄ ad te veniet. scʒ redemptor. qd̄ impletū fuit qñ ibi oblat9 fuit ⁊ predi cauit. ⁊ subdit̃ ꝯditio venientis cum dicatur.
e Et veniet potestas prima ⁊c. rōne sue deitatis.
f Nūc quare. Hic ꝯsīr ponit̃ eccl̄ie psecutio. Sciendū tñ ꝙ aliq̄ residuū hui9 capl̄i vsq̄ ibi. Nūc vastaberis. ex ponūt de deductiōe iudeoꝝ in babylonē ⁊ reductiōe. Et l̄ra satis pōt applicari vsq̄ ibi. Surge ⁊ tritura. sʒ vltra nō pōt bñ applicari. q2 redeūtes de captiuitate babylo nica nūq̄ hūerūt talē ptātē q̄lis h̄ describit̃. sʒ sp̄ fuerūt sub seruitute. primo psaꝝ ⁊ medoꝝ. scd̄o grecoꝝ. tertio ro manoꝝ. Propter qd̄ ra. sa. exponit hāc l̄ram de tpe xp̄i di cēs ꝙ in aduētu messie iudei erūt in maria ptāte ⁊ subij cient̃ eis oēs reges terre. l̄ram vō p̄cedētē exponit de ca ptiuitate babylonica ⁊ eius reductiōe sicut ⁊ p̄cedentes qd̄ aūt sequit̃. Nūc vastaberis ⁊c. exponit de destructiōe babylonis p cyrū ⁊ dariū. Alij exponūt de vastatione iu dee p sennacherib tpe ezechie. Jstas aūt expositiōes nō ꝓsequor. q2 videnf mihi distorte. ppter qd̄ saluo meliori iudicio vr̄ mihi ꝙ hic primo ponit̃ psecutio ecclesie. ⁊ se cūdo synagoge ibi. Nūc vastaberis. Et lʒ iste due psecu

tiones fuerint eodem tp̃e, ſaltem p̱ p̃te, finis tñ contra/
rios hubuerūt. q2 ex pſecutione q̄ facta eſt ſub ſtephano
p̱rio martire diſpſi fuerūt fideles de ir̄lm p̱ varias regi/
ões p̄dicādo fidē catholicā. Act. viij. Synagoga ex pſe/
cutione ſua defecit. q2 captiuatis iudeis p̱ romanos ceſ
ſauerūt legis ſacrifi/
cia ꝛ oblatiões ꝛ ſilia
q̄ nō pñt ab eis offer
ri extra terrā p̱miſſio
nis. Primo igiꝰ agiꝰ
de pſecutiōe eccl'ie cū
f Nūc q̄re (dicitꝰ
meroꝛe ꝯpͤens. h ē,
q̄tū ad debiliores fi
deles q̄ in pſecutiōe
facta ſub Stephano
fuerūt in afflictione
ꝛ meroꝛe. Act. viij.
g Nunq̄d rex nō ē
tibi. q. d. imo xp̃s aſ/
ſiſtēs tibi in pſſuris
ſm q͛ dixit. Math.
vlt. Ecce ego vobiſcū
ſum oīb3 dieb3 vſq3
ad ꝯſūmatiōnē ſecli.
h Aut cōſili. tuus
periit. q. d. nō. q2 ſpi/
ritus ſanctus docebit
te de omnib3.

tibi[b] aut ꝯſiliari9 tu9 p̱ijt.
q2 ꝯp̄hēdit te dolor ſic p̱tu
rientē. Dole ꝛ ſatage filia
ſyō q̄ſi p̱turiēs. q2 nūc egre
dieris de ciuitate, ꝛ hitab i
regiōe[l] ꝛ vēies vſq3 ad ba
bylonē[m] Ibi liberaberis ibi
redimet te dñs de māu in
imicoꝝ tuoꝝ[n] Et nūc ꝯgre
gate ſūt ſup te gētes multe
q̄ dicūt lapideꝰ. ꝛ aſpiciat
i ſyon ocl's nr̄. Ipi aūt nō
cognouerūt cogitatiōes dñi.
ꝛ nō itellexerūt ꝯſiliū ei9 q2
ꝯgregauit eos q̄ſi fenum
aree. ſurge ꝛ tritura filia

l Quia ꝯp̄hendit te dolor. primo in iudea de pſecutio
ne iudeoꝝ. ꝛ poſtea in alijs p̃tib3 ex pſecutiōe tyrānoꝝ.
k Quia nūc egredieris de ciuitate ꝛc. i. de ir̄lm. q2 ſic
dictū eſt in pſecutiōe ſancti ſtephani. fideles p̱ maiori p̱
te exierūt de ir̄lm. ꝛ diſpſi ſunt p̱ regiones p̄dicando.
l Et venies vſq3 ad babylonē. ꝛ nō loquitꝰ ibi de baby/
lone q̄ eſt in terra chaldeoꝝ q̄ iam erat ſubuerſa ꝛ ihabi
tabilis. ſ3 de babylone q̄ eſt in egypto in q̄ fuit fides xp̃i
publicata p̱ matheū ap̄lm in cui9 ſorte venit egypt9. vt
dicit Hiero. in libro illuſtriū viroꝝ. Uel p̱ babylonē hic
intelligiꝰ roma. ſicut. i. Petri. v. Salutat vos eccl'ia q̄ eſt
in babylone collecta. i. roma ſm q͛ dicit Hiero. ꝛ oēs ex/
poſitores in q̄ publicatū fuit euāgl'3 p̱ ap̄los Pe. ꝛ pau.
m Ibi liberaberis. a pſecutorib3 tuis. qd̄ fuit impletū
n Et nūc ꝯgregate ſunt ſup te gētes ml'te tp̃e ꝯſtantini.
te. pſequētes eccleſiā primo in iudea. vt3 Act. viij. ꝛ plu
ribus alijs locis. poſtea p̱ totū orbē p̱ tyrannos nitētes
extinguere fidē catholicā. iō ſubditꝰ. o Que dicūt la/
pideꝰ ꝛc. ſ3 q2 ſicut dictū eſt in pſecutione maxīe creuit
fides catholica. qd̄ fuit figuratū. Exo. i. in filijs iſr'l q̄ q̄/
to magis opp̱imebanꝰ tanto magis multiplicabanꝰ et
creſcebāt. iō ſubditꝰ. p Ipi aūt nō cogno. cogita. dñi
qui tyrannoꝝ pſecutionē ꝯuertit in eccleſie augmentatio
nē p̄ſtiū. ſicut venditionē ioſeph ī ei9 ꝯſiliū. Gen. xxxvij.
iō ſubditꝰ. q Quia ꝯgreg. eos q̄ſi fenū aree. i. tibi ſubij
ciendo. q2 principes q̄ pſequebanꝰ fidē catholicā ſubmi
ſerūt colla ſua iugo xp̃i. vt3 de ꝯſtantino. ꝛ de alijs princi
pib3 p̱ orbē. iō ſubditꝰ. r Surge ꝛ tritura filia ſyon. i.
eccleſia ſubijce tibi colla gentiū. s Quia cornu tuū
ponā ferreū. i. dabo tibi v̄tutē p̄dicandi ꝯſtanter fidem.
ꝛ ꝯfirmādi p̱ miracula. itaq3 multitudo gentiū ſubijcieꝰ
tibi ꝯtrita p̱tāte diaboli. t Et comminues p̱plos mul/
tos. inducēdo eos ad verā ꝯtritiōem ſuoꝝ peccatoꝝ.
v Et interficies dño rapinas eoꝝ. in heb. hꝰ. Et ſancti
ficabis. q2 bona tp̱alia ꝯuerſoꝝ ad fidem ſunt diuīo cul/
tui applicata in plurib3 locis p̱ orbem. ꝛ q2 talia bona di
cuntur amortizata, ideo tranſlatio noſtra h3. Interficies

x Et fortitu. eoꝝ do. vni. terre. i. xp̃o cui ſubiecta eſt gen
tium fortitudo. y Nunc vaſtaberis. Hic ꝯñr deſcri/
bitur pſecutio ſynagoge p̱ romanos in vltione ꝯmortis
xp̃i. Luc. xix. In q̄ quidē pſecutione defecit. q2 deſtructio
templo ꝛ iudea. iudei partim trucidati, ꝛ ptim captiuati
ſunt. ꝛ ſic ceſſauerunt
legalia. ꝛ q2 hoc fuit
ſatis cito poſt pſecu/
tionē eccleſie i iudea
de qua dictū eſt in p̱
te p̄cedenti, iō dicitꝰ.
y Nunc vaſtaberis
filia latronis. i. gens
iudaica. vñ ꝛ dominꝰ
Math. xxi. dixit, d̄ tē
plo qd̄ erat in hir'lm
Domus mea dom9
oꝛōis vocabitꝰ. vos āt
feciſtis illam ſpelun
cam latronum.
z Obſidionē poſu/
erunt. i. ponent. q2 lo
quitꝰ de futuro p̱ mo/
dū p̱teriti p̱pter certi
tudinem p̱phetie.

ſyō[s] q2 cornu tuū ponā fer/
reū ꝛ vngulas tuas ponā
ereas[t] Et ꝯminues p̱plos
multos[v] ꝛ iterficies dño ra
pinas eoꝝ[x] ꝛ fortitudinē
eoꝝ dño vniūſe t̄re.[y] Nūc
vaſtaberis filia latrōis.[z] ob
ſidionē poſuerūt[a] ſup nos[b]
in v̄ga p̱cutient[c] maxi lā
iudicis iſrael. .V.

Et tu bethleem e/
phrata[a] paruul9 es[c]
i milib3 iuda.[d] ex te
m egredietꝰ q̄ ſit dñator in
iſr'l[e] ꝛ egreſſus eius[f] ab in
tio[g] a[e] dieb3 eternitatis[h] p̱pꝰ

a Sup nos ſc3 iu/
deos. in quoꝝ pſona
loquitꝰ p̱pheta. q2 erat
de gente illa. b In virga p̱cutiens. ſc3 romani.
c Maxillā iudicis iſr'l. i. ita viliter tractabūt ꝛ affligent
pſonas in ſtatu dignitatis exiſtentes ſicut gartiones. vñ
ꝛ tyt9 ſacerdotes q̄ erant in t̄plo principales capta ciui/
tate iuſſit occidi. vt dicit Ioſephus li. ꝺ iudaico bello.
Et tu bethleem. Hic incipit Capitu. V.
capitulū in hebreo in q̄ poſtq̄3 p̱pheta denuncia
uerat eccleſie p̱motionē. hic ꝯñr denūciat capitꝰ
cōditionē. ꝛ diuiditꝰ in duas p̃tes. q2 primo ponitꝰ condi/
tio xp̃i. ſcd̄o adherentiū ſibi. ibi. Propter hoc. Conditio
xp̃i eſt q͛ in vna pſona eſt deus verus ab eterno. ꝛ hō i tē/
pore. h̄ eñ ē ſibi ſingulare. Primo igiꝰ exp̱imitꝰ eius hu/
manitas ex loco natiuitatis cū d̄r. a Et tu bethleem
ephrata. i. alio noīe ſic noiata. vt habetꝰ. Gen. xxxv.
b Paruulus es ſc3 locis In milib3 iuda. i. reſpcū p̱pl'i
tui in dignitate ꝛ multitudine. q2 ide fuit trib3 regia. in/
de eñ fuit natus dauid. i. Reg. xvi. ꝛ q2 nobilitas ciuita
tis mag' ꝯſiſtit in p̱plo q̄3 in ſpacio. ideo Matthe9. ij.
ca. allegauit auctoritatē iſtam ſic. Et tu bethleem terra
iuda nequaq̄3 minima es in principib3 iuda.
d Ex te mihi egre. qui ſit do. in iſr'l. glo. Ra. ſa. i. meſſias
filius dauid. ꝛ h̄ idem dixerūt ſacerdotes ꝛ legiſpiti ab
herode requiſiti vbi xp̃us naſceretꝰ. Math. ij. dicentes.
In bethleem iude. ſic eñ ſcriptū eſt p̱ p̱pham. Et tu beth
leem ꝛc. Ex q̄ p3 q͛ aliqui catholici exponētes hanc ſcri
pturam de ezechia rege. magis iudaizant q̄3 hebrei. ꝛ cū
hoc diuertūt ab intentione euangeliſ. Conſequēter exp̱i
mitur xp̃i diuinitas. cum dicitꝰ. e Et egreſſus eius.
id eſt emanatio f Ab initio. i. a p̃re. q̄ eſt principium
filij. g A dieb3 eternitatis. q2 hec emanatio eterna. ſp
eñ naſcitur filius a patre. ꝛ ſemp natus eſt.
h Propter hoc. Hic ꝯñr agitur de adherentib3 chriſto
quoꝝ primo ponitꝰ pfectus. ſcd̄o pficiendi modus ibi. ꝛ
erunt reliquie. Prima in duas. q2 primo oſtenditꝰ poſi/
tum. ſcd̄o remouetꝰ dubiū ibi. Et erit iſte. Circa primum
ponitur cōtinuatio ad p̄dicta. Dictū eſt eñ q͛ xp̃us ſm
humanam naturā fuit de bethleem. ꝛ ſic iudeus ꝛ legem

ſeruauit. Propter hoc voluit deferre ꝓpꝫo ꝛ legi. qꝛ cꝫ tñ
uis in morte ei⁹ lex ceſſauerit qꝫtū ad efficatiā tñ ad tē
pus potuit ſuari vt ſynagoga cū honore duceret ad ſe
pulcrū. vt dicit Aug. Diſt quis ꝓpls iudaicus qꝫtū ad
incredulos. eſſet morte dign⁹ ꝓpter mortem xpi. tñ ita
punitio fuit dilata vſ
qꝫ ad annū .xlij. in q̄
deſtructa fuit ciuitaſ
ꝛ tēplū. ꝛ ꝓpls capti
uatus p exercitū ro
manoꝝ. ꝛ hoc eſt qð
dicitur.

b Propter hoc. i. p
pter aſſumptionē hu
mane nature de iu
deis ꝛ honorabili ter
minatione legis.

i Dabit eos. i. ꝑmit
tet iudeos habitare
in hierlm ꝛ iuda.

k Uſqꝫ ad tps pu
blicationis euāgelij. i
quo p orbē iam ſunt
eccleſie mlt. ꝛ hō fuit i
pletū etiā tpe apſoꝝ
ſicut declaratū fuit
ſupra Amos. ix. ꝛ dif
fuſius ſup illud ps.
xviij. In oēm terram
exiuit ſon⁹ eoꝝ. Illō
fuit tps. xlij. annoꝝ p
dictoꝝ. in q̄ publica
tū fuit euāgeliū. ꝛ ſy
nagoga ducta ad ſepulcrū. ꝛ qꝛ pauci ɔpatiue de iudeis
xpm̄ receperūt. iō ſequit. l Et reliquie. i. pauci ɔpati
m Fratrū ei⁹. i. iudeoꝝ q̄ dicunt fratres xpi. qꝛ ſ(ue.
fuit ex eis ſm carnē. n Conuertent ad filios iſrl. i. ad
fidē. xij. patriarchaꝝ q̄ fuerunt filij iacob. alio noie dicti
iſrl. vel ad. xij. apſos q̄ dicunt filij iſrl. i. xpi videtes deū
in humanitate. ꝛ ab initiū conceptionis. qꝛ vocati ab eo
fuerūt p ceteris tpe ꝛ dignitate. ꝛ qꝛ ad fidem fuerūt de
o Et ſtabit. xpi eccliam ɔtrūcūqꝫ pſecutio (ꝓpꝫo iſrl.
nibꝫ fuerit ɔcuſſa. p Et paſcet filios ſuos fidei do
q In fortitudine dñi. i. miraculis ɔfirmata (ctrina.
Marci vlti. Predicauerūt vbiqꝫ dño coopante ꝛ ſmo
nē ɔfirmāte ſequētibꝫ ſignis. q̄ nō pñt fieri niſi vtute
diuina. r In ſublimitate nominis dñi dei ſui. i. ieſu
xpi in cui⁹ noie in primitiua ecclia cōiter fiebāt miracu
la. ſue deitatis oſtēſiua. Et qꝛ de gentilibꝫ plures fuerāt
cōuerſi p orbē vniuerſum. iō ſubdit. s Et cōuertent.
qꝛ nūc magnificabit. i. nomē xpi. Uſqꝫ ad terminos ter
t Et erit. Hic ɔñr remouet dubiū. poſſent enī iu (re.
dei michee ɔtēporanei credere q ei⁹ ꝓphetia de aduētu
xpi. ꝛ pfectu adherētiū ſibi. deberet cito impleri. iō hoc
remouet dicens. t Et erit iſte ſcꝫ xps.
v Pax. ꝛ dr̄ in abſtracto p excellentiā. ꝛ hō modo dicit
apls Ephꝫ. ij. Ipſe eſt pax noſtra q̄ fecit vtraqꝫ vnū.
x Aſſyrius cū venerit in terrā noſtrā ꝛc. q. d. nō erit ci
to iſta pax. ſed oportet prius terrā noſtrā cōculcari ꝛ de
vaſtari p aſſyrios ꝛ chaldeos. de qbꝫ ſubdit infra. Aſſy
rij enī primo vaſtauerūt iudeā captiuādo decē tribus.
iiij. Reg. xvij. ꝛ poſtea chaldei alias reliqꝫs duas. iiij.
Reg. vlti. y Et ſuſcitabim⁹. i. ſuſcitādo denūciabi
m⁹. ego ꝛ alij ꝓphete. z Septē paſtores. i. ſeptē du
ces pſaꝝ ꝛ medoꝝ. de quoꝝ conſilio reges cuncta facie
bāt Heſter. i. ꝛ illi dederūt ɔſiliū cyro ꝛ dario de inua

hoc[a] dabit eos[k] vſqꝫ ad tē
pus i q̄ ꝑturiēs ꝑiet[l] Et re
liqe[m] fratrū ei⁹[n] ɔuertent ad
filios iſrl.[o] Et ſtabit, [p] ꝛ pa
ſcet[q] i fortitudine dñi[r] i ſub
limitate nois dñi dei ſui[s] ꝛ
ɔuertent. qꝛ nūc magnifi
cabit vſqꝫ ad termios ter
re[t] Et erit iſte[v] pax[x] aſſyri⁹
cū venerit i terrā nrām. ꝛ qñ
calcauerit i domibꝫ nrīs.[y]
Et ſuſcitabim⁹ ſup eū.[z] ſe
ptē paſtores.[a] ꝛ octo pria
tes hoies[b] Et paſcēt[c] terrā
aſſuri i gladio.[d] ꝛ terrā nem
roth i lāceis ei⁹[e] Et libera
bit ab aſſur cū venerit i trā
noſtrā. ꝛ cū calcauerit i fi
nibꝫ nrīs[f] Et erūt reliquie
iacob[g] i medio ꝓploꝝ mul
toꝝ q̄ſi ros[h] a dño. ꝛ q̄ſi ſtil
le ſup herbā q̄ nō expectat
virū. ꝛ nō pſtolat filios ho
minū[i] Et erūt reliqe iacob
i gētibꝫ i medio ꝓploꝝ mul
toꝝ q̄ſi leo i iumētis ſiluaꝝ
ꝛ q̄ſi catulus leōis i gregi
bꝫ pecoꝝ. Qui cū tranſierit
ꝛ cōculcauerit ꝛ cepit. nō ē
q̄ eruat[k] Et exaltabit man⁹
tua[l] ſup hoſtes tuos[m] ꝛ oēs
inimici tui interibūt[n] Et
erit i die illa dicit dñs[o] au
ferā eq̄s tuos d̄ medio tui
ꝛ diſpdā q̄drigas tuas.[p] et
pdā ciuitates t're tue. ꝛ de
ſtruā oēs munitiōes tuas
[q] Et auferā maleficia d̄ ma

ſione vtriuſqꝫ regni. ſ. aſſyrioꝝ ꝛ chaldeoꝝ. ꝛ qꝛ ceperunt
regnū babylonie. vt pꝫ Dan. v. p ɔſeq̄ns ꝛ regnū aſſyrioꝝ
qð erat iā ſub ptāte babylonis redactum. a Et octo
primates. ſ. in exercitu pſarū ꝛ medoꝝ. q̄ dicebant con
ſtabularij vel mareſcalli bellatoꝝ directores.
b Et paſcent. i. de
uorabunt.
c Terrā aſſur i gla
dio. In heb. eo habe
tur. Et contingēt. Et
ro hui⁹ diuerſitatis ē
qꝛ vbū hebraicū hic
poſitū eſt equocū ad
paſcere ꝛ ɔſtringere.
d Et terrā nemroth
in lāceis ſuis hic eſt
terra babylonie in q̄
primo regnauit nem
roth Gen. x.
e Et liberabit ab aſ
ſur ꝛc. ita q nō pote
rit venire in terrā no
ſtrā. ſicut venerat an
f Et erūt. Hec (tea.
moto dubio. ꝓpheta
reuertit ad oñdendū
circa adhetētes xpo
pficiedi modū oſtēn
dēs primo q hō erit
virtute diuina. ſcðo
q nō humana. ibi. Et
erit ꝛ circa primū dr.
f Et erūt reliqe ia
cob. i. apli ꝛ alij primi credētes. qui ſupra dicunt reliqe
g In medio ꝓplor mul. quaſi ros. facientes ꝓplos fru
ctificare. qð videm⁹ impletū p orbē vniuerſum.
h A dño. fructificatio enī q̄ fit vtute roris nō ſit huma
na puidētia. ſꝫ diuina. iō ſubdit. Que nō expectat virū ꝛc.
i Et erūt reliqe. i. pdicatores apli ꝛ diſcipuli. l Quaſi
leo ꝛc. q. d. ſicut nō impeditur leo a pſecutione pde. ſic nec
apli a gētiū ɔuerſione. iō ſubdit. Qui cū tranſierit ꝛc.
k Exaltabit man⁹ tua. i. ptās apſoꝝ. ꝛ mutat hic mo
dus loquēdi de tertia pſona ad ſcðam. l Sup ho
ſtes tuos. i. demones q̄s fugabāt ab idolis ꝛ corporibꝫ
m Et oēs inimici tui interibūt. qð pōt itel (obſeſſis.
ligi de ſacerdotibꝫ idoloꝝ. vel de iudeis ɔ xpm obſtina
tis. q̄ deſtructi fuerūt ꝛ captiuati p romanos in vltio
nē mortis xpi ꝛ diſcipuloꝝ ei⁹. quoꝝ aliq̄s occiderūt. vt
ſtephanū ꝛ iacobū fratrē iohānis. vt habet in actibꝫ apo
ſtoloꝝ. ꝛ iacobū fratrē dñi. ſm q dicit ioſeph⁹. xx. li. an
tiquitatū. n Et erit. Hic ɔñr oñdit q pfectus diſci
puloꝝ xpi nō fuit virtute humana vt pote vtute armo
rū ꝛ munitionū. p quē modū creuit lex machometi. iō
ſubdit. o Auferā equos tuos de medio tui. i. virtu
te armoꝝ ꝛ cōſimiliū nō pficiēs in cōuerſione gētiū.
p Et pdā ciuitates terre tue ꝛc. i. in fortalicijs nō erit
ɔfidētia tua. ſꝫ in ptāte diuina. p talē modū loqt zacha
rias ꝓpheta. ij. ca. Abſqꝫ muro habitabit hierlm p mul
titudine hoim. ꝛ loquit de hierlm poſt ei⁹ reedificatio
nē p neemiā. vt videbit ibi dño ɔcedēte. ꝛ ſic cū dr̄ Ab
ſqꝫ muro ꝛc. nō intelligit p hoc deſtructio muroꝝ. ſꝫ q
nō eſſent neceſſarij p defenſione ciuitatis.
q Et auferā maleficia. qꝛ idolatria ꝛ diuinatiōes ꝛ cō
ſilia ad idolatriā ptinētia p pdicationē apſoꝝ ꝛ alioꝝ
credētiū ſunt a gētilibꝫ credētibꝫ amota. r Et faciā
in furore ꝛ indignatiōe vltionē pene in pſtī illate ſunt

medicine. ⁊ iō nō dicit̄ ꝓprie vltio furoris ſeu indignationis. ſȝ pene gehēne. ⁊ iō de ipſis hic loquit̄.
e In oīb⁹ gētib⁹ q̄ nō audierūt. ſ. p̄dicationē aplo⁊ ⁊ docto⁊ fideliū q̄ nō cōminant̄ penas tꝑales ſȝ futuras ⁊ eternas.

placat̄ de⁹. q̄ talia ſm̄ ſe nō ſunt accepta. ſȝ ex fide ⁊ deuotione offerētis. o Nūq̄d dabo primogenitū meū q. d. hoc nō valet. q̄ mors innocētis deo nō placet. vñ ⁊ abraā nō p̄cepit de⁹ immolare filiū suū Gen. xxij. vt ſic impleret. ſȝ vt obediētia abrae manifestaret.

Audite Poſt̄q̄ ꝓpheta Cap. VI.

Redarguit pp̄lm̄ de ingratitudine reſpectu beneficiorum.

r denunciauit xp̄i aduētū. h̄ ꝯſt increpat pp̄lm̄ incredulū ⁊ primo ponit̄ hec increpatio. ſecūdo ꝯſolatio vt poſt vinū mordicatiuū infūdat̄ oleū lenitiuū. ſe. ca. ibi. Ne leteris. Prima in duas. quia prio increpat̄ pp̄ls vt ingratus de b̄n̄ficijs. ſcdo vt irretitus vicijs. ibi. Audite trib⁹. Prima i tres. q̄ prio multiplex dei b̄n̄ficiū recolit. ſcdo falſitas gratitudinis excluditur. ibi. Quid dignū. tertio ꝟitas ꝯcludit̄ ibi. Indicabo. Circa primū dicit̄.
a Audite q̄ dñs loquit̄. q. d. ſunt diligēter attēdenda.
b Surge tu michea
c Cōtende iudicio aduerſum mōtes ⁊c. id eſt aduerſum ſuꝑbos pp̄li mei.
d Fortia fundamēta terre. i. reges ⁊ principes quo⁊ officiū ē terrā cōſeruare.
e Quia iudiciū dñi cū pp̄lo ſuo oſtēdēdo ſuā benignitatē p̄ b̄n̄ficia ⁊ pp̄li ingratitudinē. iō ſubdit̄. Popule me⁹ ⁊c. ⁊ p̄tȝ lr̄a vſq̄ ibi.

nu tua. ⁊ diuinationes nō erūt i te. Et pire faciā ſculptilia tua ⁊ ſtatuas tuas d̄ medio tui. Et non adorab̄ vltra opa manuū tua⁊. et euellā lucos tuos de medio tui Et ꝯterā ciuitates tuas ⁊ faciā i furore ⁊ indignatiōe vltionē i oīb⁹ gētib⁹ q̄ nō audierūt. .VI.

Audite q̄ dñs loq̄tur Surge ꝯtēde iudicio aduꝰſū mōtes ⁊ audiāt colles vocem tuā. Audiāt mōtes iudicium dñi. ⁊ fortia fundamēta t̄re q̄ iudiciū dñi cū populo ſuo. ⁊ cū iſrl̄ diiudicabit̄. Pp̄le me⁹ q̄d feci tibi aut q̄d moleſt⁹ fui tibi Rñde m̄ Quia eduxi te d̄ t̄ra egypti ⁊ d̄ domo ſuitutis liberaui te ⁊ miſi an̄ faciem tuā moyſen ⁊ aarō ⁊ mariā Pp̄le me⁹. memēto q̄ſo q̄d cogitauerit ꝯ te balach rex moab. ⁊ q̄d r̄ñderit ei balaā fili⁹ beor d̄ ſethī vſq̄ ad galgalā. vt ꝯgnoſceres iuſticias dñi. quid dignū offerā dño Curuabo genu deo excelſo. Nūq̄d offerā ei holocauſtomata ⁊ vitulos āniculos. Nūq̄d placari pōt dñs i milib⁹ arietū an i mult̄ milib⁹ hirco⁊ pinguiū Nūq̄d dabo priogenitū meū p̄ ſcelere meo fructū vētris mei p̄ pctō aīe mee. Indicabo tibi o hō q̄d ſit bonū. ⁊ q̄d dñs req̄rat a te. Utiq̄ facere iudiciū ⁊ diligere miſc̄diā ⁊ ſolicitū āb ulare cū deo tuo. Uox dñi ad ciuitatē clamat ⁊ ſal⁹ erit timētib⁹ nomē ei⁹ Audite trib⁹ Et q̄s approbabit illud. Adhuc ignis ī domo ipij theſauri iniq̄tatꝭ ⁊ mēſura mino⁊ ireplena. Nūq̄d iuſtificabo ſtaterā ipiā. ⁊ ſacelli pōdera doloſa. In q̄b⁹ diuites ei⁹ repleti ſūt iniq̄tate ⁊ hitātes ī ea loq̄bant̄ mēdaciū ⁊ ligua eo⁊ fraudu-

p Indicabo tibi. h̄ ꝯſt veritas gratitudinis cōcludit̄. Indicabo tibi o homo q̄d ſit bonū deo p̄ ſe acceptū.
q Et q̄d dñs req̄rat a te p̄ gratitudie b̄n̄ficiꝫ tibi datꝫ
r Utiq̄ facere iudiciū. i. habere iuſticiā nō tm̄ in habitu ſed etiā in effectu. ⁊ hoc ad omnes.
s Diligere miſericordiā. ad pauꝑes. ⁊ dicit diligere. quia opa pietatis nō ſūt meritoria. niſi fiant ex charitate.
t Et ſolicitū ambulare cū deo tuo. i. mādata ei⁹ diligenter adimplendo.
v Uox dñi ad ciuitatē clamat p̄ me ⁊ alios ꝓphetas iſta p̄dicta.
x Et ſalus erit timētibus. timore filiali. q̄ eſt annexus charitati in via.
y Audite. Hic ꝯſt arguit̄ pp̄ls de vitijs ⁊ primo d̄ vicio fraudulētie. ſcdo d̄ vicio fraterne inimicitie. i principio ca. ſequentis. Prima in duas. q̄ primo arguit̄ culpa. ſcdo ſubdit̄ pena. ibi. Et ego. Circa primū dicit ꝓpheta

f Et miſi ante ⁊c. quia moyſes erat dux pp̄li. aaron ſacerdos. Maria ꝓphetiſſa Exo. xv. g Memēto queſo q̄d cogitauerit balach. q̄ cogitꝰdō debellare pp̄lm̄ iſrl̄ p̄ adiutoriū maledictōis balaā ſup ipm̄ Nūe. xxij. h Et q̄d rñderit ei balaam dicēs. Quo maledicā. cui nō maledixerit dñs Nūe. xxiij. Et iteꝝ ibidē. Ad b̄n̄dicendū adductus ſum benedictionē ꝓhibere nō valeo. i De ſethim vſq̄ ad galgalā. i. de exercitu iſrl̄ q̄ tūc erat in ſethim. Nūe. xxv. ⁊ ptēdebat̄ vſq̄ ꝓpe iordanē iuxta quē ē galgala ex oppoſito eī in terra ꝓmiſſionis. Rab. ſa. exponit ſic. De ſethim id eſt cū tu pp̄ls iſrl̄ in ſethim peccaueris peccato phegor. Nūeri. xxv. tñ dñs nō dimiſit eū. ſȝ introduxit eū in galgalā q̄ eſt in terra ꝓmiſſionis. k Ut cognoſceres iuſticias dñi. i. fidelitatē ei⁹ ad abraā yſaac ⁊ iacob implēdo q̄d eis ꝓmiſerat. l Quid dignū. Hic ꝯſt excludit̄ falſitas gratitudinis cū dr̄. Quid dignū offerā domino ad reddendū gr̄as debitas de tātis b̄n̄ficijs.
m Curuabo genu deo excelſo. habēdo deuotionis ſigna cū mala vita. q. d. non eſt hec vera gratitudo. Yſa. i. Cū multiplicaueris orationē nō exaudiā. n Nunq̄d offerā ei holocauſtomata ⁊c. q. d. talib⁹ ſacrificijs nō

pa. ſcdo ſubdit̄ pena. ibi. Et ego. Circa primū dicit ꝓpheta
y Audite trib⁹. ſ. iſrl̄ generaliter vocē dñi p̄dictā. (ta.
z Et quis approbabit illud. corde aſſentiēdo ⁊ ope adimplendo. q. d. pauci aut nulli. ⁊ ſubdit̄ cā hui⁹ impedimenti. a Adhuc ignis. ſ. ꝯcupiſcētie ardētis.
b In domo impij. i. in ipa r̄ rore. ⁊ familia tota.
c Theſauri iniq̄tatis. i. iniquitate acquiſiti.
d Et menſura minor. ad decipiēdū emētes.
e Ireplena. i. vindicte dei ꝓuocatiua.
f Nūq̄d iuſtificabo ſtaterā impiā ⁊c. q. d. nō. cū ſim iuſticie regula. loquit̄ eñ ꝓpheta i pſona dñi cetera patēt.
g Et ego. Hic ꝯſt ſubdit̄ pena cū dr̄. Et ego ḡ. i. ꝓpter p̄dictā fraudulētiā. h Cepi ꝑcutere te ꝑdi tione. i. captiuatione de terra tua. Regnū eñ decem tribuū ⁊ regnū dua⁊ primo fuerūt afflicta multipliciter ꝓpter pctā ſua. ⁊ tādē captiuata. vnū p̄ aſſyrios. aliud p̄ chaldeos.
i Tu comedis ⁊ nō ſaturaberis. cibo tibi deficiēte.
k Et humiliatio tua in medio tui. i. i medio terre tue cōfunderis ab aduerſarijs tuis. l Et apphendes. In heb. hr̄. Et attinges. ſ. aduerſarios tuos ducētes filios tuos ſecum captos. m Et nō ſaluabis de manibus eorum. q̄ eis nō poteris p̄ualere.

n Et quos ſaluaueris ⁊c̃.i.ſi contingat te aliquos ex eis ſaluare interficientur aliũde. o Tu ſeminabis ⁊ no metes.q2 aduerſarij tui colligent meſſem vel deſtruent. p Tu calcabis oliuã.oleum exprimendo. q Et nõ vngeris.pulmẽta tua inde condiendo.

phete.pmittẽti vobis ſecuritatem.q̃ſi ſit vere amicus. s Et nolite cõfidere in duce.i.rege credentes q̃ poſſit vos ab aduerſarijs liberare. t Ab ea q̃ dormit ⁊c̃.id eſt ab vxore ꝓpria.q.d.tanta imminet vobis miſeria q̃ nullus poterit confidere de alia pſona q̃tũcunq3 ſibi ſit coniuncta.

r Et muſtũ ⁊c̃.q.d. labores tuos alij comedent ⁊ bibẽt.et tu fameli9 ⁊ ſitibũdus s Et cuſtodiſti pcepta amri ⁊c̃.q̃ fuerunt idolatre peſſimi.vt habet iij.Regum. t Et ambulaſti ĩ voluptatibꝰ eoꝝ.q2 non fuerũt idolatre ſolũ ſed etiã carnalibꝰ vicijs ſubditi. v Ut darẽ te in perditionẽ ⁊c̃.iſtud vt ſi tenet hic cauſatiue.ſ3 cõſecutiue.q2 captiuitas regni iuda ad hoc cõſecuta ẽ ⁊ deriſio et obprobriũ tori9 ꝓpli.

Capitulum.VII.

Ve mihi.Hic cõſtr arguitur ꝓpheta ꝓ gentis ſue malicia dicens. a Ue mihi q2 fa ſũ ſicut q̃ col.in autumno racemos.diminiſi eo q̃ non pot. ẽ matura.iõ ſubditur. b Non eſt botrus ad comedendũ.i.appoſitus.In heb.ſic habetur.Factus ſum ſicut qui colligit ficus.et ſubintelligit malas. ita q̃ comedi nõ poſſit. ideo ſubditur.

ta ĩ ore eoꝝ.g et ego ĩ cepi pcutere te pditiõe ĩ ptis tuis.i Tu cõedes ⁊ nõ ſaturaberis.k ⁊ hũiliatio tua ĩ medio tui.l Et apphẽdes m ⁊ nõ ſaluab n ⁊ q̃s ſaluaueris.in gladiũ dabo.o Tu ſeminab ⁊ nõ meteſ p tu calcab oliuã q ⁊ nõ vngeris oleo.r ⁊ muſtũ ⁊ nõ bibes vinũ.s Et cuſtodiſti pcepta amri ⁊ oẽ opus domꝰ achab.t ⁊ ãbulaſti in voluptatibꝰ eoꝝ.v vt darẽ te ĩ pditionẽ ⁊ hitãtes ĩ ea ĩ ſibilu3.⁊ obprobriũ ꝓpli mei portabis. .VII.

Ve m̃.q2 factꝰ ſũ ſicut q̃ colligit in autũno racemos vindemie.b nõ eſt botrꝰ ad cõedẽdũ c pcoq̃s ficꝰ d deſiderauit aĩa mea.e Perijt ſcũs d terra,⁊ rectꝰ ĩ hoĩbꝰ nõ ẽ.f oẽs ĩ ſanguĩe ĩſidiãt.vir frẽm ſuũ ad mortẽ venat.g Malũ manuũ ſuaꝝ dicunt bonũ h Princeps poſtulat i ⁊ iudex ĩ reddẽdo ẽ.k Et magnꝰ locutꝰ ẽ deſideriũ aĩe ſue.l et ↄturbauerũt eã m Qui optimꝰ ĩ eis ẽ n q̃ſi paliurꝰ o ⁊ q̃ recꝰ q̃ſi ſpina de ſepe.q Dies ſpeculatiõis tue viſitatio tua venit.r Nũc erit vaſtitas eoꝝ.s Nolite credere amico t ⁊ nolite cõfidere ĩ duce.v Ab ea q̃ dormit ĩ ſinu tuo cuſtodi clauſtra oris tui.q2 filiꝰ cõtũeliã facit pri.⁊ filia cõſurget aduerſus matrem ſuã.nurus aduerſus ſocrũ ſuam.⁊ inimici hoĩs domeſtici eiꝰ.x Ego aũt ad dñm aſpiciã.expectabo deũ ſaluatorẽ meũ.Audiet me deus meꝰ.y Ne leteris inimica mea ſup me q2 cecidi.z cõſurgã a cũ ſedero in tenebris b dñs lux mea ẽ.c Irã dñi portabo d q̃m peccaui ei.e donec cãm meã iudicet.⁊ faciat iudiciũ meũ.f Educet me ĩ lucẽ.g videbo iuſticiã eius.h Et aſpiciet inimica mea i ⁊ opiet cõfuſione que dic ad me.k Ubi ẽ dñs deꝰ tuꝰ.l Oculi mei videbũt ĩ eã m Nũc n erit in cõculcationẽ vt lutũ plateaꝝ o Dies.p vt edificent macerie tue.q In die illa r longe fiet lex.s In die illa t ⁊ vſq3 ad te veniet

v Ego aũt ad domi nũ aſpiciam ponẽdo in eo totam meam fiduciam.vbum eſt pphete ꝓ ſe ⁊ ſuis ſilijs bus in futuris tribu. x Ne le (lationibꝰ, terẽ.Poſt ꝓpli increpatione hic vltimo ꝓpheta redit ad eius cõſolationẽ pro deſiderando captiuitatis terminationẽ.ſecũdo poſt terminum dat cõſolationẽ ibi.pace ꝓpli m.Circa primũ y Ne leteris (dicit, inimica mea.i.tu babylon ne leteris d captiuitate iuda.q2 cecidi.i.in manibꝰ tuis. z Cõſurgam.p cyrũ liberando.hoc em̃ non põt intelligi de captiuitate decem tribuũ, que non redijt. a Cũ ſedero in tenebris.i.poſtq3 fuero in tribulatione captiuitatis. a Dñs lux (ratis. mea eſt.afferẽs mihi b Iram do(lenciã, mini.i.penam ab eo inflictam mihi. c Portabo patiẽter d Donec cum meã iudicet.cõtra babylonem.licet eñi regnum iuda fuerit punitũ iuſte ex pte diuine iuſticie.tamen hoc chaldei exequebant iniq̃

c Precoquas ficus.que primo maturant. d Deſiderauit aĩa mea.ſed ſuple nõ inueni.p hoc propheta metaphorice exprimit in ꝓplo abũdantiã mali et defectũ boni.iõ ſubdit. e Perijt ſanctus de terra.i.interfectus a malis.iõ ſequit. f Omnes in ſanguine inſidiant.querẽtes interficere iuſtos machinationibus diuerſis. g Malũ manuũ ſuaꝝ dicũt bonũ.q2 qualiſ vnuſquiſq3 eſt talis ſibi finis videt. h Princeps poſtulat.leuari extorſionẽ a ſubditis. i Et iudex in reddendo eſt.i.ſub rege cõſtituti ſtudẽt ꝓ iniuſticias ad ſatiſfaciendũ regi.iõ ſubdit. k Et magnus lo.eſt deſide. aĩe ſue.i.rex ſuis miſtris exprimit ſuam voluntatem. l Et cõturbauerũt eam.i.miniſtri dure tractauerũt gentem ſubditam ꝓ iniuſticiam. m Qui optimꝰ in eis eſt.i.minꝰ malus. n Quaſi paliurus.i.herba pungitiua. o Et qui rectus.in cõparatione ad peiores. p Quaſi ſpina de ſepe.pungẽs annũciãs ꝓplm iniuſte. q Dies ſpeculationis tue.i.captiuitatis tue a ꝓphetis ꝓuiſe ⁊ ꝓnũciate. r Nolite credere amico.i.pſeudo ꝓ

voluntate. e Educet me in lucẽ cõſolationis. f Uidebo iuſticiã eiꝰ.de chaldeis fiendam ꝓ cyrum et darium. g Et aſpiciet inimica mea.i.babylonia. h Et opietur cõfuſiõe.i.vndiq3 erit confuſa. i Que dicit ad me.deriſorie. k Ubi ẽ deꝰ tuꝰ.q.d.nõ põt de captiuitate te liberare. l Oculi mei videbunt in eam.i.eius miſeriam. m Nunc.i.cito. n Et erit in cõculcationẽ vt lutũ ꝓ cyrum ⁊ dariũ. o Dies ſuple venient. p Ut edificent macerie tue.vbum eſt ꝓphete alloquentis captiuitatem iuda de reditu captiuitatis babylonis captiuitatem ece.ſed q2 ꝓpheta loquebatur longe antẽ captiuitatem et eius reditum.ideo denunciat q̃ terra iuda eſſet prius affligenda p regem aſſiriorum dicens. q In die illa.i.tempe achaz idolatre. r Longe fit lex.q2 fecit deponi altare domini vbi offerebantur hoſtie ſm legem.⁊ iuſſit eas offerri ſup altare ſacrilegum.iiij.Regum.xv. s In die illa.i.tempe ezechie filij achaz.

t Uſq; ad te veniet aſſur.i.ſennacherib rex aſſyrioꝝ rū q̄ venit vſq; ꝓpe hierl'm ad capiendū eā. v Et vſ q; ad ciuitates munitas.q2 vaſtauit in circūitu totam x Uſq; ad flumen.ſ.iordanem q̄ eſt terminus (terrā. terre ꝓmiſſionis vius oriente. y Et ad mare d̄ mari.i.de mari mortuo vſq; ad mare mediterraneum.

z Et ad montē de monte.i.de monte ſyon vſq; ad montē libani.q̄ eſt in termino aquilonari iudee.

a Et terra erit i deſolationē ꝓpter habitatores ſuos.i.ꝓpter peccatū achaz ⁊ alioꝝ regū idolatraꝝ.q̄ fecerūt idolatrare populum.

b Paſce pplm hic ꝓpheta denūciat populo ꝯſolationē poſt reditū captiuitatꝭ babylonice.dirigēs ſermonē ad deū dicēs.

b Paſce populum tuū.i.paſces.

c In virga tua.i. i directione tua.eū reducendo de captiuitate babylonica.

d Habitātes ſolos in ſaltu.i.ex tua ꝓtectione poterūt habitare ſecuri in ſaltu.vbi habitant fere.vn̄.i.Eſdre.viij.d̄r ꝙ eſdras nō petiuit equites a rege dicens ꝙ in via ꝓtegerent̄ diuina ꝓtectione. e In medio carmeli paſcent̄ ⁊c.i.in loco fertili. f Uidebunt gentes ⁊ confundent̄.ſamaritani eñ videntes illos q̄ de captiuitate venerūt ꝓſperari in reedificatione ciuitatis ⁊ tēpli ⁊ in alijs fuerūt multū ꝑturbati ⁊ cōfuſi vt habet̄ eſdre ⁊ neemie.

g Aures eoꝝ ſurde erūt.i.declinabūt audire ꝓſperitatē eoꝝ ꝑ inuidia qua torquebunt̄.ſicut ſerpēs in puluere volutat̄. h Dn̄m deū noſtrū nō deſiderabūt timore ſeruili.timentes a deo puniri.ꝓpter mala que conabātur facere ꝓplo tuo reuertenti.⁊ ꝓpter iſta ad dei laudē aſſurgit ꝓpheta dicens. i Quis deus ſimilis tui. q.d.nullus.q2 tu es ſolus deus verus. k Qui aufers iniquitatem a ſeruis tuis ꝑ pene medicinā.

l Nō immittet.mutat ꝓpheta modū loquēdi d̄ ſcd̄a ꝑſona ad tertiā. m Ultra furorē ſuū.ſi ꝑſeuerent i bono.talia eñ ſunt ſub cōditione intelligenda.ſicut dictū fuit diffuſe Hiere.xviij. Deponet iniquitates nr̄as

aſſur.ᵗ ⁊ vſq; ad ciuitates munitas et a ciuitatibus munitis ᵛ vſq; ad flumē.ˣ ⁊ ad mare de mari ʸ ⁊ ad mōtē de mōte.ᶻ Et terra erit i deſolationē ꝓpter habitatores ſuos. ⁊ ꝓpter fructū cogitationū eoꝝ.ᵇ Paſce pplm tuū ᶜ in virga tua.gregē hereditatꝭ tue.ᵈ habitātis ſolos in ſaltu ᵉ In medio carmeli paſcentur baſan ⁊ galaad iuxta dies antiq̄s. ſm̄ dies egreſſionis tue de terra egypti. Oſtēdā ei mirabilia ᶠ Uidebunt gētes ⁊ cōfundent̄ ſuꝑ omni fortitudine ſua. Ponet manū ſuꝑ os.ᵍ aures eoꝝ ſurde erūt. Lingēt puluerē ſicut ſerpētes. velut reptilia terre ꝑturbabunt̄ d̄ edibꝫ ſuis ʰ Dn̄m deū noſtrū nō deſiderabūt ⁊ timebūt te ⁱ Quis deꝰ ſilis tui ᵏ q̄ aufers iniq̄tatē ⁊ trāſferſ peccatū reliq̄arū hereditatis tue.ˡ Nō immittet ᵐ vltra furorē ſuū. qm̄ volens miſericordiā eſt. Reuertet̄ ⁊ miſerebit̄ nr̄i. Deponet iniquitates nr̄as ⁿ ⁊ ꝓijciet in ꝓfundū marꝭ oīa peccata nr̄a ᵒ Dabis veritatē iacob miſericordiā abraā. q̄ iuraſti patribus noſtris a diebus antiquis:

Explicit Micheas ꝓpha.

qd̄ erat onus nos grauans. n Et ꝓijciet in ꝓfundū maris.i.faciet eas nō apparere ad punitionē ⁊ reuertit̄ ad loquendū in ſcd̄a ꝑſona dicens. o Dabis veritatem iacob ⁊c.i.ad implebis ꝓmiſſiones factas patribꝰ noſtris que tūc implēde erāt.⁊ modo implete ſunt i domino ieſu xp̄o.cui eſt honor ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ Amen.

In ca.vij.vbi dicitur in poſtil. Saluꝫ mannum ſuarum dicunt ⁊c.

Additio.

V Bi nos habemus malū manuū ſuaꝝ ⁊c. In hebreo ſic habet̄. Suꝑ manuū ſuarū malū vt bene faciant.princeps querit ⁊ iudex in reddendo eſt.⁊ eſt ſenſus.ꝙ tāta erat malitia populi ꝙ ꝓpt̄ mala opera intendebāt reddere bonū remunerationis intantū ꝙ princeps querebat an debebant remunerari aliq̄ua mala.⁊ iudex diffiniebat ꝙ ſic. Similiter quilibet magis tendebat in deſideriū ſuū etiā cōtra iuſticiam ⁊ ſic ꝑturbant eam de quo concludit. Et ꝑturbauerunt eam ſcꝫ iuſticiā

In eodem capitulo.vbi dicit̄ in poſtil. Dabis veritatem iacob.

Additio.

Attendendū eſt quare petiuit veritatem dari iacob ⁊ miſericordiā abrae.cuius ratio videt̄ eſſe. Nam abrae primo fuit facta ꝓmiſſio de xp̄o venturo cum iuramento.vt habet̄ Gen.xxij.⁊ hoc fuit per miſericordiā quoniā nulla merita humana ſufficerent ad hoc de condigno.vnde talis ꝓmiſſio ad miſericordiā pertinet.ideo dicit. Dabis miſericordiā abrae. ſed facta huiuſmōi ꝓmiſſione.iam deus debebat implere ꝑ dicta et veritate.⁊ iō dicit. Dabis veritatem iacob.q2 iam facta erat promiſſio miſericorditer ipſi abrae . vt dictū eſt.que quidē ꝓmiſſio vallata fuit iuramento.⁊ iō ſubdit. Sicut iuraſti ⁊c.

Poſtilla fratris nicolai de lyra cū additionibꝫ Pauli epi burgēſis ac replicꝭ magiſtri Mathie dorinck finit̄.